

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre . . . 6 frt. — kr.
Félévre 3 " — "
Negyedévre . . . 1 " 50 "
Lelkeseknek, tanítóknak, kisebb
fizetésű hivatalnokoknak, tanulóknak
és kisiparosoknak negyedévre 1 frt.

Szerkesztőség:

a hova a lap szellemi részét illető le-
velek és előfizetési pénzek küldendők:
Budapest, VIII. Mária-utca 30.
Kéziratokat nem küldünk vissza.

Megjelen minden vasárnapon.

Szerkeszti és kiadja:

KADOR SÁNDOR.

Egyes szám ára 12 kr.

Kiadóhivatal:

Budapest, VIII. Mária-utca 30.

Elfogad mindennemű hirdetéseket
valamint a nyiltérbe való közlemé-
nyeket árszabály szerint.

Lapunk számára hirdetéseket elfo-
gadnak még:

Frankfurt: a/M.: Daube G. L. és Ta.
Bécs: Mosse Rudolf, Selterstätt Nr. 2
és Oppelik A. Stubenbastei Nr. 2.
Budapest Valamennyi hirdetési iroda

Előfizetési felhívás

„KORUNK“

képes kath. hetilap

1888. azaz IV. évfolyamára.

Negyedévre frt 1.50

Félévre " 3.—

Egész évre " 6.—

Lelkeszek, tanítók, kisebb fizetésű hivatalnokok, tanulók
és kisiparosok egész évre 4 frt, félévre 2 frt; ne-
gyedévre 1 frt is előfizethetnek.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Munkatársak:

A. Aranyossy J. Celesztin, főt. Pater An-
gelicus, Abrányi Emil, Arvay Sándor, főt.
Bacsikády Ágoston, főt. Balassy István, Bárt-
fay Antal, főt. Bobleter Ignác, Bornemissza
Antal, főt. Cseörgheő Aladár, főt. Csicsáky
Imre, Csongor, Dedek Cr. Lajos, Degré Alajos,
főt. Hollady Jenő, br. Horváth Miklós, Hun-
kár Géza, főt. Karcsu Arzén, főt. Dr. Kazaly
Imre, főt. Kántor Lajos, főt. Dr. Koltai Vir-
gil, Dr. Körösy László, főt. Lehmann Ágost-
on, főt. Lévy Mihály, Luby Sándor, Maj-
thényi Flóra, Sz. Nagy Sándor, főt. Némethy
Lajos, főt. Pajer Mihály, Dr. Pisztory Béla,
főt. Dr. Pirt Iván, főt. Rada István, főt. Ra-
zel József, főt. Ross Mór, főt. Rosty Kálmán,
főt. Riesz Gáspár, H. Sikor Margit, Dr.
Schnierer Aladár, Szokolszky Bertalan, gr.
Teleky Sándor, Tomor Ferencz, főt. Walla
Károly, főt. Dr. Wayand Géza, főt. Varga
Mihály, Dr. Várady Antal, Viz Zoltán, főt.
Zemancsik István, stb. stb. stb.

Mutatványszámmal ingyen szolgálunk.

6 előfizetőt gyűjtőnek tiszteletpéldány-
nyal vagy annak megfelelő árával szolgál-
unk.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, ha
lejárt előfizetéseiket megújítani, valamint
ha azt mindaddig be nem küldték volna,
annál inkább beküldeni szíveskedjenek,
hogy a lap szétküldése meg ne akadá-
lyoztassék. (1700 frton felül áll a hátra-
lékok összege)

Ama szerencsés helyzetben lé-
vén, hogy lapunkat egy teljes évre e r g a
sacra 24 is adhatjuk, az így szíve-
sen előfizetőket kérjük, ha levelezőjapon
az inteniók elvállalását, a szerkesztőség
czimére beküldeni szíveskedjenek.

Lesz kath. kör a fővárosban.

Folyó hó 14-én szerdán esti 1/2 7 óra-
kor a kath. kör tárgyában tartandó köz-
gyűléshez lelkes férfiak gyűltek össze,
kiknek szíve-lelke fel tudott melegedni az
eszméért, melynek végezeljja közös esz-
ményünk tárgyát képezi.

Lapunk szerkesztője a kath. kör lét-
jogosultságának és feladatának fejtegetése
után (a mint az alantabb olvasható) a
kath. kör létrejötté örömmel fogadtatott.

Élénk eszmecsere következett, mely-
ben főt. Lévy H~~e~~xik, Kováts Lőrincz,
nagys. és főt. dr. Komlóssy Ferencz főt.
Cseörgheő Aladár, Szijártó Zsigmond és
főt. dr. Klinda Teofil vettek részt.

Az értekezlet az alapszabályok össze-
állítására egy tíz tagú bizottságot választ-
ott, melynek elnökévé főtisztelendő Lévy
Imre főgymn. igazgatót és a „Veszprémi
Közöny“ szerkesztőjét, előadójává Ka-
dor Sándor a „Korunk“ szerkesztője
és a szent Vincze-egylet titká-
rát választá meg. A bizottság tagjai:

Brestyenszky János, dr. Csapodi István,
dr. Klinda Teofil, Kováts Lőrincz, dr.
Kovács József, Kovács József, dr. Kom-
lóssy Ferencz és dr. Winkler István.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Mélyen tisztelt alakuló közgyűlés!

Mielőtt felolvasásomhoz fognék, a netán
előforduló félreértések kikerülése végett jónak
találom, ha magamat mintegy igazolom.

Habár tudatában vagyok nagyon is an-
nak, hogy az igazság mint legnagyobb hata-
lom végre is győzelemre jut, az ügy érdeke
azonban mégis úgy kívánja, sőt parancsolja,
hogy még az esetlegesen is felmerülő sze-
mélyes kérdés miatt a legkisebb kárt se szen-
vedjen ama ügy, melynek fontosságát Istennek
kegyelmével bebizonyítani talán szerencsém
leend.

Igy nagyon jól tudom, hogy némely he-
lyen visszhatást szült az, hogy épen én, a
katholikus társadalom ifjú és érdemtelen tagja
ujtóm fel a kath. kör eszméjét.

Erre könnyű felelnem. hisz a közgyűlés
jelenlevő tagjai közt is vannak többen, a kik
tanúi voltak többszöri szárny próbálga-
tásomnak.

De különben is, a kath. kör nem is új
eszmé, mint az már életben is volt a hatva-
nas évek vége felé vagy a hetvenes évek ele-
jén. Más alakban ugyan és más irányt kö-
vetve, de elég az hozzá meg volt.

Nem kutatva megszűnésének okát, néhány
évvel ezelőtt, a „Magyar Allam“ érdemdús
szerkesztője Lonkay Antal lovag úr, ugyan
ezen teremben az „Elvbarátok szövetekeze“
czím alatt szintén próbált összetoborzani kath.
fiatokat. Az idő és körülmények ekkor sem
engedték életre jutni a bizonyára akkor is
életre való eszmét.

A kath. kör eszméjét sokszor és sokat
emlegették, hozták megbeszélés tárgyává a
kath. lapok szerkesztői, de magyarságunk ál-
talan ismert flegmája mindannyiszor napirendre
tért mihamarább.

1883-ban és ezen évtől kezdve minden

X. Miksa

évben újra meg újra próbálkoztam a kath. kör eszméjének a legnagyobb csendben jó barátokat, pártolókat szerezni. Elvem lévén „Obstare, nec se vertere ac retro dare.

Tehát nyílt alkalom akárhányszor, akárkinék az eszmét magáévá tenni.

Es legyen meggyőződve a mélyen tisztelt alakuló közgyűlés, hogy ez évben is csendben maradt volna az egész tervezet, ha Istennek végtelen kegyelme által nem sikerült volna az eszme nyilvánosságra hozatalánál oly férfiakat megnyernem, a kiknek bölcs vezetése alatt az eszme sikeres keresztülvitelét biztosnak látom.

Nem üres feltűnési vizketeg, sem egyéb érdek vezérelt a kath. kör ügyét felelevenítenem; indítóm, szent meggyőződésem volt, ugyanaz mely vezérel minden cselekedeteimben. A zsolttárossal mondom: Te benned bízam Uram, soha meg nem szégyenülök.

Ha hibát követtem volna el mégis, azt nem rossz akaráttnak, hanem egyedül emberi gyarlóságomnak méltóztassék beszámítani.

Mindezeknek előrebocsátása után legelső kötelességem, mely hálámát a közgyűlés nevében is kifejezni főtisztelendő és tudós Léway Imre úrnak, a kegyesrendiek főgymnasiuma igazgatója és a „Veszprémi Közlöny“ szerkesztőjének, a ki e dísztermet készséggel engedte át a kath. kör alakuló közgyűlésének méltó helyen való megtarthatásához.

Az alakuló közgyűlésnek örömmel hozhatom tudomásul, hogy biboros herceg-primásunk ő Eminentiaja tudtával és helyesléssel kezdettem a nehéz munkához. Van szerencsém gróf Zichy Nándor ő méltósága levelét bemutatni, a melyben élénk sajnálatát fejezi ki, hogy az alakuló közgyűlésen részt nem vehet, de tagja minden körülmények közt lesz a kath. körnek, melynek mihamarabb felvirágzást kíván.

Mindezeknek előrebocsátása után, megvallom, elfogult szívvél kezdeném felolvasómat, ha nem lennék sokkal jobban meggyőződve arról, hogy az itt egybegyűlt férfiak tényleges és nem névleges katolikusok.

Epp e körülmény nagyot lendít nehéz feladatomon, annyira, hogy egész röviden kell

az okokat felsorolnom, melyek az eszme létesülésének indokait képezik, mivel az itt egybegyűlt kath. férfiak eleve ismerik azokat.

Fel vagyok így mentve sok szomorú tény elősorolásától, a melyek szent vallásunkkal szoros összefüggésben állanak.

Hogy a katholicismus Magyarországon, Máriaországában, de különösen a fővárosban hova jutott, azt kiki hivatásánál fogva más más színben fogja ugyan látni, de végeredménykép egyenlő szomorúan fog hangzani az ítélet.

De nem is azért gyűltünk össze, hogy e nagy bajt tárgyilagosan, hosszasan fejtegetsük, de azért sem, hogy konstatálva sérelmeinket, hadat üzenjünk az ellentábornak. A kath. kör nem szenvedélyeket izgatni, nem gyűlöletet vetni a szívekbe, sem vallásháborút van hivatva. (Ezt szükségesnek vélem megemlíteni, hogy elejét vegyük a sok mindenféle ráfogásoknak, melyekre el lehetünk készülve.) Nem szabad felejtenünk, hogy oderint, dum metuant, (félelmük gyűlöletben nyilvánul.)

Ma, midőn nem csak szószékről, hanem egészen szabad, igazabban fekevesztett gondolkozási és felfogási sajtótermékek is a legkomolyabb hangon feljajdulnak az erkölcs hanyatlásán, a társadalom romlottsága fölött, illő, sőt kötelessége minden kath. férfinak, egyetértve egymással, letéve minden más tekintetet, rangkülömböset, pártállást, kezet fogni egymással és minden módot, melyet csak felhasználhat igénybe venni, hogy a társadalmat, melynek ő is tagja, az édes hazát melynek ő is fia, jobb irányba terelje.

A menthetlen örvénynek siető világtalant inteni és óvni, sőt ha kell teljes erővel útjából kitéríteni, mindenki emberi kötelességnek fogja elismerni.

Semmit inkább mint vallástalansága által elvakult társadalmunkat hasonlíthatjuk a példakép felhozott világtalant.

Ha pedig emberi kötelességnek elismertük a világtalant megmenteni, úgy nekünk, a kik nem csupán emberek, hanem Isten kegyelme által katolikusok is vagyunk, kétszeres és sokszoros kötelességünké vált módot keresni, a melylyel a társadalomnak, édes hazánknak,

Isten legnagyobb dicsőségére kötelességünket lerójuk, mert ne feledjük, hogy könnyebb Istent imádni, mint parancsait híven követni. Vagy nézzük továbbra is tétlen, a vallást mellőző, vallást kerülő erkölcsjavítók sisifusi munkáját? a kik nem tudják, hogy állam törvény nélkül, törvény erkölcs nélkül, erkölcs religio nélkül meg nem állhat.

A humanismus nem modern, szabadkőmives humanismus, hanem szent vallásunk parancsolta felebaráti szeretet indítson bennünket már vétkessé vált egykedvőségünket elhagyni és teljes erőnkkel tetteleg részt venni a talán kényelmetlen vagy éppen nem is a százjzre való munkában.

A mostani álláspontunkat megtartva, kénytelen volnék a világi kath. férfiakat a buzgó mohamedánhoz hasonlítani, a ki szőre vágott kézzel, csibukkal szájában nyugodtan és tétlen tudja nézni égő házáat. És csakugyan reánk mondhatnák, a mint mondták is: Qui tacet, consentire videtur.

Hát mi világiak hozzuk helyre a társadalom hibáit? Nincsenek buzgó egyházi férfaink, a kik szebbnél szebb, tudományosabb érvekkel bizonyítják be a jelen társadalom tévelyeit. Missionárius szerepet vállaljunk talán? kérdehetné talán némelyikünk. Tagadólag intek azoknak, mivel nem is az az, a mit én gondolok.

Hasztalan az orvos, legyen bármily nagy a tudománya, ha a beteg nem kéri tanácsát; és így épp ugyanez áll a lekipásztor és hívő között.

A mélyen tisztelt közgyűlés egyházférfiai mondhatnák meg legjobban, hogy kik és hányan keresik fel azt az orvosságot a legbiztosabb hatású orvosságot, a melyet ők nyújtanak.

Melyikünkre nem bír felemelő, buzdító hatással, ha egy általán elismert tudóst, főrangú személyiséget, buzgó ima közt talál a templomban? Egy oly egyént, kire még a legaljasabb rágalom sem foghatja, hogy kápmutatásból, tüntetés czéljából borult térdre közös legjobb atyánk oltára előtt.

Azt hiszem, sőt meg vagyok győződve,

TÁRCSA

Tudásvágy.

*Miért ma sok a nagytudós,
S olyan kevés a tudomány?
Mert a tudós ma csak csímer
S a tudománya, az pogány.*

*Ma önfejjü legtöbb tudós
A hitvilágot elveti
S így nem csoda, ha gombaként
Hamar rothadnak elvei.*

*Ma rengeteg a tudomány,
Egyiptusi nagy tömkeleg,
S a nagytudós vadonjában
Ma Isten nélkül szédeleg.*

*Az ismusok, s theoriák
Tömegtelen megnöttek,
Leomló vár a tudomány
Sokat romjába eltemet.*

*Czímerre, hirre ne vadászsz
A szarvas is, hisz címeres,
Szilárd tudást úgy sem találsz
Máshol, — csak a hitben keress!*

KORNISS BÉ

Mindent a tudományért.

Hogy hol és mikor történt ez az eset, melyet ez alkalommal tollhegyre veszek, azt kérem, ne akarják tudni. Higgyék el, jóakarattól hallgatom el a neveket.

Hogy őszinte legyek, nem ezen igazi történetben szereplő nagy képű urak iránt való tekintetből vagyok diszeret, hanem azért, mert önöket tisztelt kíváncsi olvasók akarom azon kellemetlenségtől megkímélni, mely gyakran a tudással jár.

X... úr halálos ellenségem, mióta tudja, hogy a tudomány érdekében tanusított áldozatkészségéről értesültem, leginkább pedig azért haragszik, mert eme áldozatkészségének titkát bírom.

Önző sohsem voltam, ha van valamim — a vak tyúk is talált gyöngyszemet — szívesen megosztom felebarátommal, megosztom tehát e feltétlen őrzött titkot is önökkel nagyrabesült olvasó felebarátaimmal.

A tavasszal történt. X. úr öcsese betegen feküdt a kórházban. Négy oly betegségben szenvedett, melyek közül mindegyik elégséges lett volna, hogy orvosi aszisztencia nélkül is más világra küldje még a legerősebb embert is. Nemesak a kórházi orvosok, hanem a város valamennyi Aesculapja érdeklődött a beteg, illetőleg nyavalyái iránt. Mindannyian a felett disputáltak, melyik baj adja meg neki

a kegyelemdőfést. Nem egyeztek meg, mivel mindenki ragaszkodott a saját nézetéhez, végre abban állapodtak meg, hogy „majd kimutatja a bonczolás, kinek volt igaza.“

Az érdekes beteg egy reggel megso-kalta a gyógykezelést és meghalt. Alig terjedt el annak a híre, midőn valamennyi orvos megjelent a kórház igazgatónál, egyhangulag követelvén a holttest bonczoltatását. De az igazgató tudokra adá, hogy nem adhatja előbb beleegyezését, míg az elhunyt bátyja nem nyilatkozott: hajlandó-e a holttestet a tudománynak átengedni.

Az orvosi kar le volt sujtva. Az igazgató azonban megnyugtatta őket, hogy van neki egy különös módszere, melynek alkalmazása mellett okvetlenül megnyeri a szükséges engedélyt.

A halálozást követő napon X. úr a kórházi igazgatónál jelentkezett.

— Ön az az ember, a ki az öcsémet agyonkurálta? Mindig ilyennek képzeltem a hóhért! Hányszor intettem a boldogultat: Ne menj oda, mert azok a tudatlan kórháziak megölnék. De ő nem hitt nekem, ide jött, mint a bárány a vágóhidra. Azt tetszik mondani, hogy négy betegségben szenvedett? Nem rossz! Ő és négy betegség! Honnan szedte volna azokat össze? Nem olyan familiából való volt. Ne fáradjon az úr, ne védelmezze magát. Még talán én belőlem is kiokoskodna négy betegséget? Ugye, hogy igen?

ha egy bizonyos számú kath. férfi egyebet nem is tűz maga elé, hogy épen nyíltan fogja gyakorolni áhitatát, — már közeledik a kath. kör eszméjéhez és már így is jótékonyt, megfizethetlen jótékonyt gyakorol, mivel jó példát ad, ép azoknak, kiket csak is a rossz példa rontott meg.

Senki sem fogja tagadni, hogy alsóbb néposztályunk között is nem férfias dolognak tartják a templom felkeresését, azt nejeikre és gyermekeikre és öregekre bízzák.

Alig néhány évtizede pedig ennek, hogy ezen osztálya is a társadalomnak, hogy úgy mondjam rangon alulinak tartja a templom felkeresését.

Ez osztályt a középosztály rontotta meg, és így történt ez fokról fokra.

A társadalom meghasonlott a templommal, ama csekély vallásos érületnek pedig elég volt a kávéházi és vendéglői eszmecsere, a journalok, rémregények és népszerű természetleírások buzdó olvasása.

Fokról fokra csakugyan mondhatni, de annál rémségesebb gyorsasággal történt ez átalakulás.

Ma pedig már méltó gyümölcsét láthatjuk ez irányban, a napi események halmozásával mutatják azt be az izgalmas hírekért rajongó olvasó közönségnek.

Természetesen a nagy világ nem törődik embertársaival, a nagy jelszó, melyet Gambetta adott a világnak, t. i. „a munka és ujjal munka és mindig munka“ szívesen egyesül az az élvezet és ujjal élvezet és mindig élvezet be nem vallott, de annál hívebben követett jelszóval.

Csakugyan tény a XIX. század mindent képes adni az embernek, csak egyet nem, mivel azzal maga sem bír: a hitet. És pedig az élet és szív legnagyobb, legtökéletesebb tudománya a vallás.

Jól mondja szent Agoston, a kath. hitől való szakadást mindig a kevélység vagy irigység szenvedélye, a földi nyereség aljas reménye, vagy a gyáva félelem idézte elő.

És ha azt merem, pedig alapos indoklással állítani, hogy a kath. kör létrejött

segíteni tud minden bajokon, ha azt merem állítani, hogy a kath. kör számtalan családnak védő angyala lehet, hogy méltó működése a legpazarabb jótékonyt gyakorolhatja, a midőn vallását elveszített egyéneket észrevétlenül hozzá juttatja, a lélek legfőbb kincséhez, a hithez, — alig hiszem, hogy ne örömmel járuljon a kath. kör kötelekébe minden katolikus, a kiből az élő hit megvan.

Nem, nem mélyen tisztelt közgyűlés, nem a fiatalság, sem a tapasztalatlanság vérmes hevétől elragadtatva, de még kevéssé a rábeszélés üres frazisaival használva, szebbnek, eszményibbnek akarom lefesteni a kath. kör létjogosultságát.

A mély meggyőződés vezérel, az, mely titáni erőt óhajtana önteni minden szavamba, hogy az eszme visszhangra találjon.

Ha ifjú hő, vérmes rhapsodia lett volna tisztán vezetőm, lehült és kihült volna az régen, midőn a nagy fővárosban, annyi katolikus közül, szorgos keresés és utánjárás után ennyi kath. világi férfit találtam, kiknek szívéhez bátran szólhatok, kiknek lelkében visszhangra remélek akadni.

Ne riasszon azonban senkit sem vissza ezen aránylag kicsiny szám, a melyben összejöttünk, mert meg lehetünk győződve, és meg leszünk győződve mihamarább, hogy a szám lavina gyorsasággal szaporodni fog.

Az első ülésen hárman, másodikon nyolczan, később tizen voltunk, ma már képviselve találjuk köztünk társadalmunk minden osztályát.

Meg vagyok győződve, hogy számtalan kath. férfúnak szíve titkos vágya teljesül a kath. kör megalakultával.

Sokan vágyódtak és vágyódnak érte, de kezdeni, elsőnek lenni, a külvilág iránti tekintetből nem akartak.

Ne hányjuk szemükre e gyengeséget, mieink lesznek ők úgyis.

A „kath. kört“ nem érheti majd a vád, hogy személyes érdekek hozták egybe tagjait, kiket állásuknál fogva még a legrosszabb nyelv sem fog úgynevezett bigott, fejhorgasz-

tóknak, vagy képmutatóknak nevezhetni. A kath. kör tagjai közös szent célt fognak követni, nem hasznukat keresve, hanem hazájuknak szolgálatot óhajtva tenni, a mint azt urunk Istenünk parancsolja.

A kath. kör létjogosultságát kifejteni szükségtelen, célját ismerve, a kérdés tisztán áll előttünk.

Szerény véleményem szerint a kath. kör a mai nappal megalakultnak nyilvánítható, ha annak célja és működése, természetesen csak nagyjában, elvileg a mélyen tisztelt közgyűlés által helyesnek találattik.

A kath. körnek a mai napon való megalakulását azért bátorodom sürgetni, hogy mint megalakult testület az e hó 22-én Rómába ő szentsége XIII. Leo atyánkhoz már küldöttségileg küldhetnők fiúi hódolatunkat és hű ragaszkodásunkat.

Ez alkalmat nem szabad elszalasztanunk, ha valamikor, úgy most találhatunk a jubileum befolyása alatt emelkedett szívekre, felbuzdult lelkekre.

Világért sem akarnék a mélyen tisztelt közgyűlés határozata elé vágni, a midőn indítványozni, illetőleg tervezetét bátorodom bemutatni a kath. körnek.

Tisztába jövén azzal, hogy a kath. kör létrejött elvileg elfogadtatik, a lassan járj tovább érsz elvét szem előtt tartva, hogy a létrejött kapocs köztünk fenmaradjon és el ne széledjünk, szükségesnek tartom, ha a közgyűlés legalább egy tiztagú bizottságot választ, a melynek feladatával legelső sorban az alapszabályok minél gyorsabb kidolgozása tűztnék ki, úgy hogy azt egy mihamarább összehívott közgyűlésen, vagy annak közbejötté nélkül, már a mint a mélyen tisztelt közgyűlés határoz, érvényre juttatva, a magyar királyi belügyminiszteriumhoz megerősítés végett benyújtsa. Ha így írásban megalakultnak nyilvánítható a kath. kör, természetesen saját helyiséggel nem bírván még addig, míg a mérsékelt tagsági díjak nem fedezik az alkalmas helyiség kibérlését, valamely szíveségből átengedett helyiségben kell gyűléseznünk és társas estélyeket tartanunk.

Az igazgató egy ideig csak türtőztette magát s türelmesen hallgatta X. úr szemrehányásait s csak néha-néha hunyorgatott gúnyosan a fájdalom e furcsa kitörésének halatára, mikor aztán X. úr kezdett bele fáradni, szelid hangon kérdező:

— A temetkezést illetőleg óhajt-e rendelkezni uraságod? Vagy talán azt akarja, hogy mi temetessük el?

— Micsoda kérdés már ez megint? — rivalt X. úr az igazgatóra. — Csak nem bizom öcsémet hóhéraira! No még az kellene!

E válasz nem hangzott biztatóan, az igazgató azonban nem mondott még le tervéről. Ugyanazon hangon folytatá:

— Tehát nem is kívánja, hogy fivére holttestét felboncolják?

X. úr nagyot ugrott dühében.

— Felboncolni? Csak nem rágott az úr maszlagos nadragulyát. Ne merje reá tenni a kezét. Hát nem nyestek, furtak rajta eleget? Még felapritani is akarják?

— Aprítani? Erről szó sincs. Csak egy tühegyini lyukat engedjen...

— Soha! Megtiltom, hogy hozzá nyuljanak. Kiviszem magammal Dresdába, hol halott égetési egylet létezik. Mert én a halottégetés barátja vagyok. Büszke vagyok e felvilágosultságomra.

Az igazgató ismét lopva mosolygott és pedig még gunyor sabban mint előbb, aztán így szólt:

— Bocsássa meg kérésemet. A bonczolást csak is a tudomány érdekében óhajtám meg-ejteni.

— A tudomány! — kiáltá toporzékolva dühében X. úr. — A tudomány! Mil törődöm én az úgynevezett tudománnyal, mely szegény bátyámat megölte. Megtiltom, hogy csak egy ujjal is érintsék.

— Ha azt mondtam, hogy a „tudomány érdeke“ — szólalt meg ismét az igazgató — nem mondtam mindent. Gyakran a család érdeke is megkívánja a bonczolást.

— Mit beszél? A család érdeke? Hogyan érti ön ezt?

— Tán nem egészen ismeretlen ön előtt, hogy némely betegség örökölt. Vannak bajok, melyek az apától a fiura átszármaznak, ezek a vérben rejlenek. A bonczolás gyakran megmutatja, hogyan lehetne a bajnak elejét venni.

— Ugy? — kérdé fesselegve X. úr. — Igazán?... Mit is akartam mondani?... Ön a vérrokonságot említette, már mint testvérek között.

— Ugy van!

— Nézete szerint tehát bennem is meg volna csirája a betegségeknek, melyekben bátyám meghalt? Mit gondol? Kérem legyen őszinte, talán mind a négy betegség csirája testemben is...

— Bizony nincs kizárva annak lehetősége.

— Ah!

— Kötelességem, hogy uraságodat erre figyelmeztessem.

X. úr egy darabig elgondolkozott, aztán így szólt: Kezessedik róla, hogy nem kell nagyobb bemetszés, mint a tenyerem?

— Kezessedem.

— Valjon elég nagy lesz-e a nyílás? — kérdé aggodalmasan a kegyeletes testvér.

— Nem árt ha valamivel nagyobb lesz is.

— Ugy-e? Tehát csinálják nagyobbra.

Tetszik tudni, én mindig nagy barátja voltam a tudománynak. Tudja mit igazgató úr? Hozzunk a tudománynak áldozatot.

— Hogyan érti ön ezt?

— A bevágás nem elég nagy, hogy a szemle beható lehessen. A betegség csirája valami távolabb eső ponton is befészkelhetette magát...

— Igaza lehet!

— Legjobb lesz tehát ha az egész testet felboncolja.

— Ha uraságod kívánja, megtesszük. De mi lesz a halottégetésből?

— Ne beszéljünk erről, igazgató úr. Valamennyi halottégető tökkel ütött filkó.

— Ne mondja!

— Tökkel ütött ez még kevés! A ki megégeti a holttesteket, megsérti a magasztos, a szent tudományt; már pedig a tudomány a fő e világon. Higyje el uram, mindig az volt az elvem: mindent a tudományért!

Azt hiszem e csekélységek mind legyőzhető akadályok, a melyek miatt nem kell aggódnunk.

Ezen időközben természetesen minden tag arra használja fel, hogy elvtársakat keres, kiket az alapszabályok értelme szerint tagokul bevezet stb. stb.

Ezen kívül már az ily stadiumában is üdvösnök találom, ha a kath. kör felolvasásokat rendez, a melyek különösen oktatók legyenek, a melyeken népszerű alakban szent vallásunk lényege előadassék, hogy a kath. kör tagjai, pardon a feltételezésért, alaposan ismerjék vallásuk lényegét — mivel meg vagyok győződve, hogy sokan, kikben meg is van a jó akarat, hogy úgy mondjam, tudatlanságból kerülnek vallásukat, azt hívén, hogy mint jó katolikusok egyéb dolguk sem leend, mint imádkozni, templomba járni, szóval minden mással szakítva, csak a vallás gyakorlatának élni. Ép ezen indokból a kath. körnek nemcsak oktató, hanem tisztességes szó-rakozást nyújtó egyesületté is kell alakulni, hogy abban a tagok, hogy úgy mondjam, világi vágyaiknak is találjanak kielégítést.

A kath. kör kath. szelleme és jellege fölött kérelhetetlen szigorral különösen az egyházi elnökség lesz hivatva őrködni, bírálata és jóváhagyása nélkül, a leendő könyvtár egy könyvet sem vehet be, még ajándékból sem. Az esetlegesen megtartandó színi előadások, hangversenyek énekszövegeinek bírálata szintén az elnökség útján történnek. Bőjt napokon, vagy oly napokon, melyek után ünnep következik, semmiféle vígalmat tartani, a kör természetét hozná magával, nehogy a rákövetkező napon a szent mise halgatása elmaradjon.

A kath. kör felolvasásain, vígalmain a tagok családjai is résztvehetnek, a mi által sok szerényebb körülmények közt élő családoknak könnyebbé nyújtatik, mivel tisztességes helyen és mégis együttesen, a lenézés vagy mellőzésnek ki nem téve magát, megjelenhet.

A buzgóbb tagok vallásuk tökéletesedéséhez itt könnyebben meg fogják találni az utat, mivel a vallásos eszmecsere, beszélgetés, melyhez a kath. kör létrejötte nélkül alig, vagy ritka esetben van alkalma, itt bőven lesz nyújtva.

A kath. kör tagjai, kiknek módjukban áll vagy hivatást éreznek, e helyen meg fogják ismerni a szent Vincze egyesület üdvös működését, a kath. legényegyletek áldásos munkálkodását, a kath. kör tagjai által bizonyára emelkedni fog a szent István és szent László társulat tagjainak száma.

Szóval a kath. egyesületek, társulatok, a melyek ma csaknem egy és ugyanazon tagokból állanak, a friss tagok belépte által csaknem megújulnak, megerősödnek.

A kath. kör tagjai ép nyílt fellépésük által fognak a hitetlen, vallástalan tömegnek imponálni, fényes nevű tagjai által a szellemi gőg által elragadottakat meghajlítani, az alszeméremből a templomot kerülőket az isteni tiszteleten való megjelenéshez buzdítani.

Mily más szellem fog a családi körbe lépni, melynek feje a kath. kör tagja, a ki az ott elsajátított szellemben neveli gyermekeit és így a jövő nemzedéket vallásos, erkölcsös tagokkal gazdagítja.

Az ily kör tagjainak családi tűzhelye a megelégedés boldogító tudatát fogja bizonyára jutalmul nevezni, mert mentve a nagyzás hóbertjától, az ürhatnamságtól, az elégedetlenség boldogtalantól, folyton nyugtalanító nyomása és következményei ismeretlenek lesznek előtte.

S mindezt bátran ígérhetem, mert mind-

ezt megcáfolni ki sem bírja, mivel Istent keresve, neki szolgálva, törvényeit megtartva, mindez ígéret a jövőre csak halvány képet nyújt.

Bátran előre tehát! Istenben bízva, az ő kegyelmét kérve, ne féljünk bármily nehéz akadályoktól, nem oly nagyok azok, hogy meg ne bírhassunk velük, ha az igaz és őszinte szándék meg van bennünk.

Végére érve felolvasásomnak, fogadják hálás köszönetemet szíves és megtisztelő figyelmükért.

Nem voltak vérmes reményeink, de ép azokban, a kikben reméltünk, kellett csalódnunk.

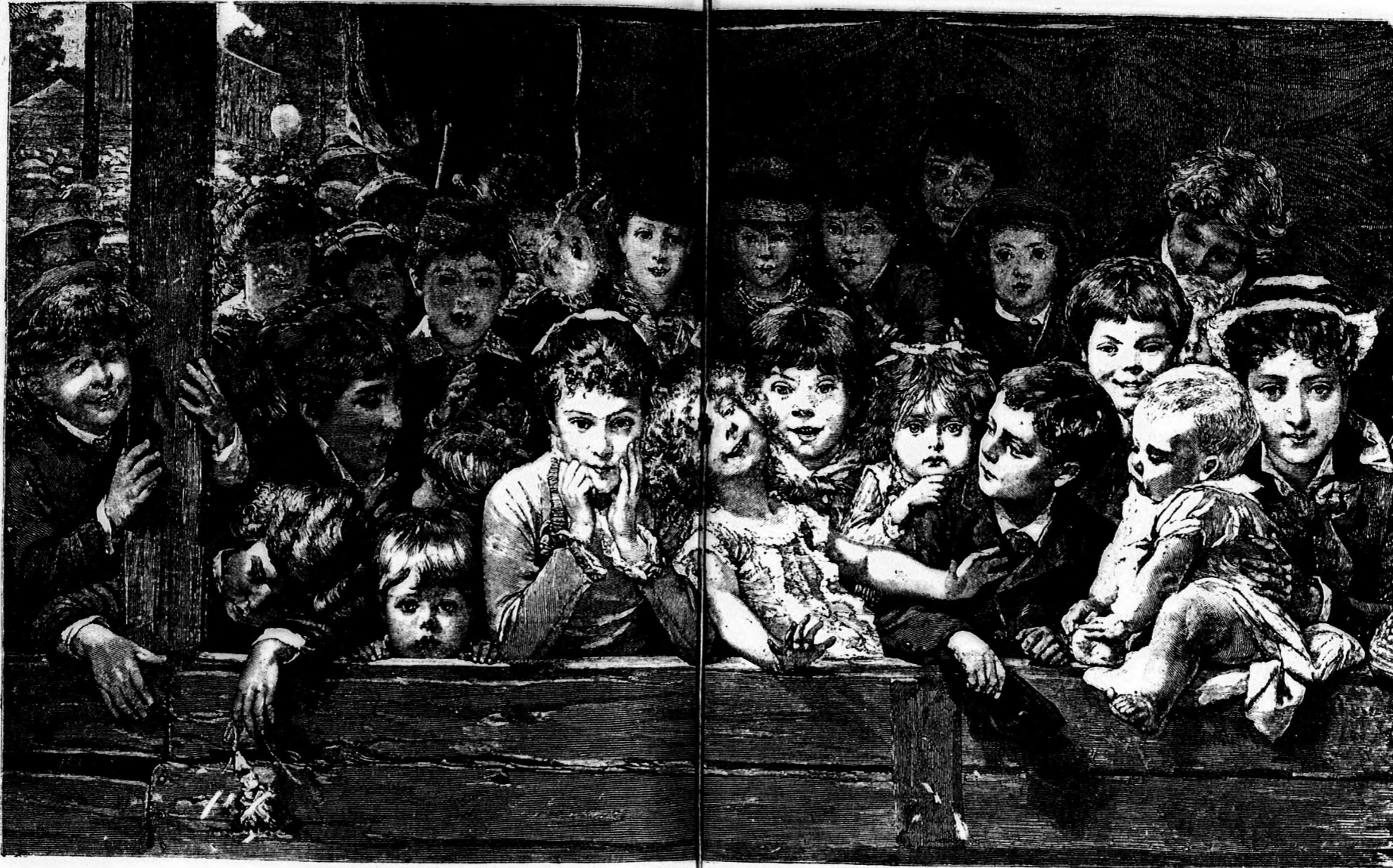
A fővárosban levő dignitáriusok közül egy sem jelent vagy jelenhetett meg. De reméljük, hogy a jövő közgyűlésen minderről másképp nyilatkozhatunk.

HALADUNK.

Szent-Pál-Társulat Pécssett.

Nyílt levél a „Korunk“ tek. szerkesztőségéhez. Tekintetes Szerkesztő úr!

Az indító ok és czél, mely kitaró munkásságra serkenti a növ. papság irodalmi köreinek ifjú erőit; mely csak kevéssel előbb hozta ki tetszhalottként szunnyadó társula-

A GYERMEKÉK HÁZBAN.

A kath. sajtó részéről csakis főt. Lévay Imre úr, a „Veszprémi Közlöny“ tudós szerkesztője vett részt, pedig meghívót kaptak mindnyájan.

Különösnek találjuk, hogy a midőn az úgynevezett liberális lapok meghívókat felemlíteni legalább érdemesnek találták, a kath. sajtó, szokásos indolentiájához híven, még fel sem említi az ügyet.

Jaj nekünk kath. újságíróknak, a míg a garas és nem az eszme vezérünk, addig ne követeljük az olvasó közönségnek érdeklődését, pártfogását terméktünk iránt.

tunkat a megsemmisülés ridég teleből az élénk virágzás úde tavaszába: az egész ország növendék-papságának irodalmi köreiben egy és ugyanaz!

„Szent-Pál-társulatunk“ tehát folyó évi decz. hó 4-én tartott közgyűlésén örömmel üdvözölte a nemes eszmét, melyet tek. Szerkesztő úr a „Korunk“ 31. számában a társulatokhoz intézett felhívásában megpendített; mely lehetővé teszi, hogy a közös indító ok által vezetett testvér-társulatok karöltve s így egymást buzdítva és erősítve haladjanak a közös czél felé!

S míg tek. Szerkesztő úrnak e valóban nemes eszméért forró köszönetet nyilvánítván, a kibontott zászló alá sorakozunk, egyszers-

mind üdvözöljük a velünk egy zászló alatt harcolni kész testvér-társulatokat!

A „Sz. Pál-társulat“ tagjainak nevében Pécssett, 1887. decz. 9-én.

Gosztonyi Jenő s. k.
a társulat elnöke.

A „Pázmány-kör“ Veszprémben.

L. J. Chr.!

Tekintetes Szerkesztő úr!

Örömmel hozom becses tudomására, hogy „Pázmány-körünk“ a „Korunk“ 31. számában közzétett felhívását megszívlelte s az iga-

Tekintetes Szerkesztő úr!

Örömmel tudatom, hogy a győri „Szent Imre-egyesület“ készséggel sorakozik azon egyházirodalmi iskolák mellé, melyek becses lapját az összes egyházirodalmi iskolák közönlényeül kívánják. Mindenesetre jobb dolgozatainkat mi sem fogjuk ezután a levéltárban hevertetni, hanem reméljük, hogy a „Korunk“ hasábjain jut számukra egy kis hely.

Kiváló tisztelője

Győrött, 1887. decz. 8.

Árvay Sándor.
Szent-Imre-Egyes. elnöke.

köpenye alá rejtőző ama másik élődsi faj, mely az ingyenelő koldustól csak annyiban különbözik, hogy uri ruhával takarja lelke rongyait, míg a kolduló peregrinus rongyait használja fel a dologkerülés takarójául.

Országos csapás mindkettő, melytől maig meg nem óvnak bennünket se köz-igazgatási intézkedések, se a büntető hatalom megtorló eszközei.

A ki széles e hazán a más kenyeren, szalonnáján és borán élni és hizni akar, az csapjon fel bátran vagy koldusnak vagy ügynöknek, a szerint, a mint hajlama és izlése vagy az egyik, vagy a másik pályára vonzza. Egyik pályán épp oly fényesen megél, mint a másikon, mert a mi közönségünk nyitva tartja az éléstárt az egyik, és nyitva a pénztárczát a másik számára.

A koldulás és az ügynökszködés mester-ségének nálunk rendszerbe öntött disciplinái vannak, melyek természetesen mindannyian a nagy közönség lefőzésére irányulnak.

A nagy városokban az alakoskodás ezerféle nemeivel apellálnak a jótékony hölgyek, egyletek, a kőműves páholyok és egyéb jótékony intézmények könnyen-hívóságára. Berben tartott gyermekekkel, percenzuacióra fogadott vakokkal és torz-születtekkel préselik ki a könyöradományokat, míg faluhelyt hamis bizonyítványokkal, falszifkált koldulólevelekkel és nem ritkán nyílt fenyegetésekkel szivattyúzzák embertársaikat.

Minden második épkéz-lábu koldus égett ember, szerencsétlenül járt család-apa, munkára képtelenné vált áldozat, vagy semmi szín alatt munkát nem találó — mert nem is kereső, s ha talál: attól elfutó — szegény.

És mindannyi vigan és jól él, és koldus létére gúnyosan lenézi a valódi szegényt, a kinek — mint minden szemérmes embernek — üresen marad a tarisznája.

Vásárok búcsúk és egyéb sokadalmak, ezrivel hízalják e léha hadat és a falu koresmái csak úgy visszhangzanak azoktól az orgiáktól, miket falaik között a kolduló peregrinusok a pálkás butykos segítségével csapnak.

Az ügynök urak már salonmodorban fosztogatják e népet.

Finom ruha, kerékkötő vastagságú jól megaranyozott talmiláncz, csehgyémántos gyűrűkkel rakott ujjak és pergő nyelv, a melylyel tetszés szerint agyonbeszél, hogy később halottaidból feltámaszszon, ezek a modern zsebmetszők ösmertető jelei.

Az egyik biztosítással csap be, a másik sorsjegyekkel főz le, a harmadik hitel-szövetkezeti tagságot varr a nyakába, a negyedik olajnyomatú képekkel, paszulyból öntött tájképpával és mit tudom én, mivel tesz lóvá. De denique ügyesen, furfangosan veti ki hálóját mindegyik, s

LEGYÜNK ÓVATOSAK.

Magyarországon két foglalkozás — lucus a non lucendo — föltétlenül kifizeti magát: a mesterséges koldulás és — az ügynökség.

Társadalmunk ez a két speciese él szerte e hazán legkönnyebben és legjobban.

Dologtalan, renyhe, szemfényvesztő, tolakodó a koldushad, mely a nyomor örvé alatt ellepi városainkat és különösen falvainkat; szemfüles, behizelgő, hazug és törbeejtésre kész, az ügynökök bő-

Kiváló tisztelettel

Sülietromos György,
elnök.

ha többet nem, de egy-egy községben egy storkfisch legalább mindegyik fog.

Legujabban a hitelszövetkezetek ügynökei lepték el sáskamódra községeinket.

Olesó pénz, olesó hitel a kiscgazdának, a tőkében szűkölködő kézművesnek, — ez a jelszó.

Miniszterileg jóváhagyott intézeti alapszabályok, hangzatos laphirdetések, ez a salvus conductus.

Ki volt, mi volt, ki keresi?

Finomul öltözött ügyesen mozgó uri ember, a kinek hinni kell, mert az ellenkező nem is volna lovagias magyar tempó.

A lovagias magyar tempónak a következménye aztán rendszerint egy siralmas hangon tartott levél, melyben felkérik a szerkesztőt, hogy nézzen utána itt Budapesten, hogy az illető ügynök úr miféle szerzet, mert hát az tulajdonkép derekasan lefőzte a panaszkodó kartárs urat, hogy szinte maga is elpirul, ha rágondol.

Akadtt olyan kartársam is, a ki ilyen szedett-vedett hitelszövetkezeti fosztogató rábeszélése folytán propagandát csinál a községben és tüzzel-vassal nekibuzdította a lakosságot fióktelep alakítására, mintha legalább is valamely feneketlen pénztojójó gépnek a beszerzésére let volna kilátás.

Lépre magyar! Ez az ügynök urak jelszava és fájdalom, vidéki magyarjaink csoportosan esnek a kivetett törbe, rútul való rászédetésük árán tanulva meg azt, hogy kötve higgyj a komának!

Mit lehet ez ellen tenni?

Csalók mindig be fogják járni az országot s a közigazgatási fejlődés és szabad szövetkezés czímén mindig fognak schwindler consortiumok támadni, melyek formailag törvényes alapon nyugvó alapszabályaikkal embertársaik kizsebelésére alakulnak.

A büntető hatalom nagy későre egyik-másik ilyen rablókompaniát szétugraszt ugyan, de mindez már akkor esik meg, mikor a közvédelmi kizsebeltek panaszaiktól már nincs nyugta.

Óvatosság a bölcsesség anyja.

Legyenek a mi jó falusiaink óvatosabbak a vándor uton levő kabátos fosztogatókkal szemben.

Első sorban ne higgyjenek vakon a hirdaplapi reklámoknak és ereszzék el a fülük mellett azokat a nagyhangú ígéreket, mikkel a biztosítási, a sorsjegyarúsító, s mit tudom én, miféle ügynökök agyonbeszélnek.

Gondolja meg minden falusi ember azt: hogy Budapesten az itt lakó szegényebb sorsúnak nagyon nehéz pénzt kapni, hát a vidéki kiscgazdának vagy iparosnak tán könnyebben juthat?

Óvakodjunk tehát a schwindlerektől, kiknek időnként egész raja szokta a vidéket ellepni s kiknek nincs más céljuk és

foglalkozásuk, mint másokat megrövidíteni.

Kevés körültekintéssel, kellő óvatossággal, elkerülhetjük a kivetett hálót.

És ha a törvető ügynökök hadától nagy nehezen megmenekültünk, hát azt a légió kolduló peregrinust, azt a sok csavargó mesterlegényt et consortes hogy riassuk el?

Erre a kérdésre feleljen meg a nálamuál okosabb.

Olyan országban, a hol mint nálunk, ép-kézláb szabad koldulni: a hol a városok és búcsúkra a kolduló familiák kocsiszámra vitetik magukat; a hol a templomok és klastromok körül a tagficzamok és egyéb testi nyomorúságokból tervszerű kiállításokat rendeznek: — a hol az előjárásnak még annyi joga sincs, hogy az ingyenélőket határából kitolon-goltassa, ott bajos olyan praeservativumot ajánlani, a mely a rettentő módon, egészen középkori arányokban elhatalmasodott koldulást szűkebb mederbe szoríthatná.

Legzelszerűbb, ha magunk is beál-lunk közibük.

Ez legalább a megélhetés biztos módja.

Barta László.

A pályaválasztás a hit és ész világánál tekintve.

(Folytatás.)

30. *Próbáld ki magad.*

Isten adta nekünk az ést, hogy az az akarat előtt mint fáklya világítson. Használjunk kell azt, hogy részint a választandó irány tekintetében a helyes utat megtaláljuk, részint hogy a már egyszer választott életirány követelményeinek megfeleljünk, azon követelményeknek, melyek élénk szabatnak s melyeket mindig jobban megismerni kötelességünk.

Ezen természetes fény, vezetve és megerősítve a természetfeletti által, a míg mi neki világítani engedjük, világosan be fogja sugározni azon jövő életpályát, a melyet nekünk az Úr, mint utat a czélhoz, az örök boldogsághoz kijelölt.

Menj tehát, a ki a válaszüton és készülöben vagy az életbe kilépni, tarts tanácsot magaddal, vizsgáld meg magadat, kutass és fontolj! Szólj magadhoz és vedd fontolóra azt: én ez vagyok, ezek az én tehetségeim, ezek hajlamaim, ez az én multam, ezen állással a kötelességek ilyen köre jár, azon másikkal pedig ezek; itt ezen, amott más veszélyek fenyegetnek. A pályának ruhául kell neked szolgálni, annak hozzád kell illeni; annak téged védeni, fedezni és ékesíteni kell.

A pályának reád nézve a végezelhez vezető útnak kell lenni és pedig lehetőleg biztosnak, rövidnek és megbízhatónak.

Igen, multadat vizsgáld meg. Az nem közömbös, hogy megelőző életed hanyatott volt-e, vagy pedig nyugodtan és egyenlően folyt le. Mily korán és mily terjedelemben szenvedtem én hajótörést? Mely szenvedélyek kerekedtek fölül? Mely részről fenyeget legtöbb veszély? Mily hatással van a világ reám? Hogyan áll az én önállóságom? Mily terjedelemben építhetek én jellememre?

Tehetségeidet vizsgáld meg. Azon pályák, melyekhez képesség vagy külső tehetség hiányzik, tekintetbe sem jöhetnek. Mit tettem én eddig? A tudomány mely ágában vagyok jártas? Miben találko legnagyobb megelégedést?

Miben remélhetek, hogy egykor elegendőt fogok tenni?

Azon egyes pályákat is vizsgáld meg, melyek iránt vonzalmat érezel. Mily jelentősége van az általános jóra azon pályának, a melyre hajlammal viseltetem? Mily felelősség jár vele? És végre a kilátásba helyezett pálya — és én, mért én akarom abban az életet átélni? Ezen pálya és az én multam? képességeim? szellemi és lelki képességem? Ne feledd ezt soha; igaz, hogy minden pályán boldog lehet az ember, de nem mindenkinek egyformán könnyű minden pályán boldognak lenni. Hányan menekültek meg a szűzi tiszta pályán, a kik a házias életben tönkre mentek volna és viszont! Hányan találtak fel üdvöket a lelkészi pályán, a mit a világi pályán eljátszottak volna. És ez ellenkezőleg is előadhatja magát.

Eszünkkel így kell élnünk a pályának Isten akaratához illő megválasztásánál: után kell gondolnunk s éretten meg kell fontolnunk, alázatos és tanulékony szívvel s bizonyos, hogy a megvilágító sugár onnan felülről nem fog hiányozni.

(Folytatása következik.)

I R O D A L O M.

Irodalmi jelentés. Azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy az „Egy zarándoklat élményei, Egyiptom, Jeruzsálem és Rómában“ czimű utirajz munkámat, intenciók elvállalására is adhatom. Minthogy e könyv tiszta jövedelméből, és a bejött s bejövendő túlfizetések, adakozások s gyűjtésekből, Jeruzsálemben, az olajfák hegyén, hol az isteni Mester először tanított bennünket imádkozni, s hol 32 nyelven van a „Pater noster“ fehér márványban vésvé megörökítve, de magyar nyelven nincs; — e hiányt s mondjuk meg: nemzeti mulasztást jóvá tenni akarom; azért tisztelettel felkérem hazám minden keresztény polgárát, miszerint e czélba vett nemzeti s vallásos ügyet, e könyv megszerzése, vagy bármely csekély adakozás s gyűjtés által elősegíteni, az az lehetővé tenni segítkezzék. A követ, mely 2 mt. magas s 1 mt. széles leend, már vésik Párisban, s eddig jött be 120 frt költségének fődözésére. Mi ez, egy közös nemzeti ügy megteremtéséhez, midőn arról van a szó, hogy nyelvünk is képviselve legyen ott, hol eddig minden művelt nyelv s nemzet, már kivivta magának a helyet! Csak egy kevés jó akarat s megmentjük az ügyet egyrészt: másrészt pedig egy könyvvel szaporítjuk könyvtárunkat, mely a világ megváltása körül lezajlott örökre nevezetes események jelenlegi színhelyével szokásai s népeivel, megismerteti az olvasót. A mű 23 ivnyi nagy nyolczadréten van kiállítva, ára frt 1.50 vagy 6 intentio. Kapható: „Hunyady Mátyás“ intézetnél Budapesten, vagy erga sacra alulirott szerzőnél. Felső-Szemeréden (Hont megye). Minden adakozás lapok utján nyugtázva leend. Kelt Felső-Szemeréd december 13-án 1887. Vizsolajszky Károly, plébános.

Megrendelési felhívás. E napokban jelent meg Kalocsán új alakban, gyökeres átdolgozásban és tetemesen megrövidítve a boldogult Belus Ferencz J. t. atya által kiadott „Ajtatossági szent füzér“ ezen czim alatt: *A katolikus ifjúság imádságos könyve.* Az illetékes hatóságok engedélyével Kalocsán, 1888 Nyomatott Malatin Antalnál. 8-ad réttben 27 ív. A könyv

két részből áll; az első rész mind amaz imádságokat és ájtatosságokat foglalja magában, a melyeket a katolikus anyaszentegyház százados gyakorlata szentesített; a második a kalocsai főgymnasiumi templomban szokásos magyar és latin énekeket tartalmazza. Az imádságok egyszerű, tiszta, kenetes magyarsággal vannak írva; egyik-másik imádság Pázmány, Nogáll, Bányik, Zsaskovszky ájtatossági könyvére emlékeztet. A hol latin szövegű imádság van, a sikerült magyar fordítás sem hiányzik. Nagyon ajánljuk e dús tartalmú, szép képekkel és lapkerettel ékeskedő, s általában véve csinos kiállítású katolikus imádságos könyvet, mely díszes volta miatt karácsonyi, újévi vagy bér-málási ajándéknak is beillik. A könyv ára következő: A füzet példány 80 kr. Az egyszerű márványmetszetű vászonkötés 1 frt 10 kr. A vászonkötés aranymetszettel és arany külső díszszel 1 frt 30 kr. A bőrkötés aranymetszettel és tokkal 1 frt 60 kr. Póstköltség és csomagolási díj fejében minden egyes csomagnál 26 kr-járral több fizetendő. A pénzt előlegesen kérjük póstautalványokon, a megrendelőnek teljes címével, lakóhelyével (az utolsó pósta megjelölésével.) Tíz egyszerre megrendelt példány szállítása bérmentesen történik. Gyűjtőknek minden 20 példány után egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. A megrendelések alul-írottakhoz címzendők: Kalocsa, J. t. kolegium, Pestmegye. Kalocsán, 1887. december 1-én. Guzmics Dénes S. J. Stephaneumi gondozó

Vercruysse Bruno Jézus társasága áldozópapjától „új és gyakorlati elmélkedések a mi Urunk Jézus Krisztus életéről.“ Az év minden napjára. Magyarul kiadja Tóth Mike, Jézus társaságának tagja. Kalocsán, nyomtatott Holmeyer Ferencz könyvnyomdájában 1887. E kiváló becsű munkát minden olvasónk szíves és különös figyelmébe ajánljuk. A keresztény tökéletesedés útjára a legjobb tanácsadót nyeri benne az olvasó. Halálával tartozunk a fáradhatlan buzgóságú fordítónak a kiadónak főt. Tóth Mikének, a ki a magyar olvasó közönséget így kitűnő szellemi tanácsadóval és vezetővel ajándékozta meg. A munkának úgy látszik csak egy része jelent meg. Ára ?

Igazságszolgáltatás Magyarországon (Három per története) Irta és kiadta Szentmiklósi és Óvári Pongrácz Bálint. (Rozsnyó Kovács Mihály könyvnyomdája 1887.) A fenn nevezett munka ismertetésére szállítottunk fel. Átnéztük, s csakugyan érdekesnek találtuk. A munkát leginkább ügyvédeknek, jogtudósoknak, szóval, a jog terén működőknek ajánljuk. Három pernek folyamata, vége van leírva a munkában. Az egész szomorú kép, a mely az általános corruptiót fényes — azaz jól talált világításban az olvasónak bemutatja. Ára a könyvnek 1 frt 50 kr.

HETI KRONIKA.

Nincs könnyebb, azaz nem lenne könnyebb dolog, mint most krónikáról írni. Megérkezett az igazi saison.

Van háborús hír. Mit mondott Tisza, Bismark, a császár? Hány puskát küldtek Galiciába ?

Az értékpapírok őrületese esése a háború hír emelkedésével arányos ingásban van. Van is a tőzsdének dolga.

Hát épen nem is oly rosszak e hírek. Van legalább egy kis ijedtség, magabaszállás. Mind-egyik azt gondolja, hátha! t. i. meghalok a háborúban.

Arra, hogy holnap, vagy még az órában is meghalhat polgári betegségben — arra mi-nek is gondoljon az ember.

Eszembe jut az egyszerű, de nagyúri előfizetóm, megmondanám nevét is, de nem akarom nevéssé tenni. A méltóságos úrnál tisztelegvén, kijelenté, hogy a lapot tovább nem tartja, mivel sárgás papíron lesz nyomva! Képzeltető esodálkozásom. Erre ő méltósága kijelenté a legkomolyabban, hogy azért nem szereti a sárgás papírt, mivel az a halál színe — attól pedig ő fél. — Tableaux.

De volt egy másik előfizetóm, a ki csakis azért maradt el, hogy nem adtam minden héten az elhunytak névsorát.

A molnár és szamara című mese jut eszembe sokszor, mikor a különféle óhajokat és tanácsokat adó leveleket kapom. A jó Isten tudna csak megfelelni minden óhajnak.

De mindegy, panasz nélkül legyen mondva, sokkal nagyobb baj az, hogy a háború híreket, mivel még nincs, nem adhatjuk, a háborúnak okairól pedig nem szabad írni.

De lesz még szálló, lágy kenyér, midőn a „Korunk“ politizálni is fog.

Egyelőre arra kell törekednem, hogy mint tudnám politikusan elsűtni a dolgot, hogy minden hátralékos előfizetóm meg vegyem a hátra lékot.

No talán karácson fiába fogják azt nékem beküldeni

Mi adunk majd olvasóinknak karácsonfiát, majd meglássuk, milyen lesz övéké.

Szíves elnézést kérünk ezúttal is a lap késedelméért, melynek indokolását a jövő számhoz csatolt leveleskékben bővebben kifejtve olvashatják, sőt meg is szívelehetik némely olvasóink.

Addig Isten velünk!

A szabadkőművesek tüntetése. Tegnap a szabadkőművesek székházának templomában, — mint a N-t írja — nagy tüntetés volt Pulszky Ferencz mellett. A tüntetésben részt vett sok száz szabadkőműves, Budapest, sőt Magyarország és Ausztria összes páholyai, a külföldi páholyok sok főhatósága, melyben képviselve volt minden művelt rétege a társadalomnak. Pulszkyért küldöttség járt s a templomba lépő örökös főmestert perczekig tartó tetszészajjal fogadták. A monarchia összes páholyai hódoló irataikon kívül elküldték szónokaikat is, a kik lendületteljes szavakban tolmácsolták a szabadkőművesek ragaszkodását vezetőjükhöz. A bécsi képviselők feliratukat pompás borítékban adták át, valamint bejelentették, hogy egy Pulszky-alap van létesülőben, melynek jótékony hatása lesz, emléke e nevetes napnak. Az ünnepelt a megindulástól meghatottan ismételve igyekezett kifejezést adni haláljának, de csak arról tudta biztosítani a testvéreket, hogy bennök nem kételkedett soha egy pillanatig sem s hogy rá nézve ez az egyetlen vigasztalás, melyben a gyanúsítás nehéz napjai után részesült. Az ünnepély után lakoma volt, melyen egész éjjelig maradtak együtt Pulszky Ferenczszel szabadkőműves testvérei.

Lám lám a maltertestvérek mily szép ösz-szetartásban élnek. Pulszky papát csak azért

nem értjük, hogy a budaujlaki fololvasásán miért mosakodott. És ha mosakodott, miért nem tanult consequentiával okoskodni. Mosakodásában, először barátait okozza, áttér azután a papok rágalalmazására — végül belátja az általános corruptiót és az ellene emelt vádat tisztán az erkölcs elhagyottságnak tudja be. Most melyik igaz?

Társadalmi körtünetek. Északamerika angol lapjai a sajtó egy új, említésre méltó furcsaságával gyarapodtak. E furcsaság a legújabb „fegyencz-lap“, melyet fegyenczek írnak, szednek s szép papírra nyomnak. Megjelenik hetenkint a „Stillwater“-i fegyházban, s címe: „The Prison Mirror“, magyarul „A fegyházi Tükör“. Az élethossziglani fogságra ítélt Younger, rablógyilkos testvérpár forgatja a sajtót; a lapkiadási költségek a becsületes társaság közadakozása révén kerülnek meg. A lap különféle közleményeket hoz, a 425 tagot számláló fegyház világából, később hivatalos rovata is lesz. A redakció kalamárisa bombasztoktól túlárad, nem kiméli a tintát meg a festéket. A vállalat a fegyház igazgatójának ellenőrzése alatt áll, annál csodásabb, hogy mindjárt az első számban tiszteségesen neki megy az igazgatónak, a tiszteteknek, s viceket irkál a felügyelőke. (Azok aztán liberalisok.) A lapban jókedv és humor váltakoznak, s a fegyház fogalma idővel derült színezetet nyerhet a modern adminisztrációban. Ime a jókedv egyik sziporkája: „Valamennyi északamerikai lap tele van meghívásokkal, melyekben Cleveland elnök urat az illető helyek látogatására meginvitálják. Hogy az udvariasság tekintetében rajtuk se essék gánes, mi is meghívjuk az elnök urat, hogy e „zárt társaskört“ látogatásával megtisztelje; meghívó bizottságot azonban nem meneszthetünk hozzá.“ A fegyház gondnoksága kin is gyűjt előfizetőket, mert a tiszta jövedelem a fegyházi könyvtárra van szánva. Tehát ily reális dologról is, milyen a fegyház, elvesznek lassankint az igaz fogalmak. Magy Sion.

A rideg schisma. Az egész világon katolikus és nem katolikus, keresztény és pogány fejedelmek sietnek a jubiláló pápa előtt üdvkivánataik tolmácsolására, csak a schismaticus ezári család ignorálja a pápa jubileumát, nemcsak, de szigorúan eltiltja kath. alattvalóinak, hogy a pápának jubileuma alkalmából üdvözöl feliratot, pénzt vagy ajándékot küldjenek.

Egy haldokló lord áttérése a kath. hitre Lord Lyons halálhírével egyidejűleg kapták a boldogult rokonai azt az értesítést is, hogy Lyons főlvettké a kath. egyház kebelébe. Lyons ugyanis már halála előtt hat héttel annak az óhajának adott kifejezést, hogy szeretné főlvenni a kath. vallást s ettől az időtől kezdve a legnagyobb buzgalommal igyekezett a hitelveket el-sajátítani. Időközben azonban szélhűdés érte, mely után a lord áttérési szándékát azonnal való-sította. Megemlítjük ezzel kapcsolatban, hogy Angolországban napirenden van az anglikán egyházból a kath. egyházba való áttérés, főképp a magasabb rangúak között.

Római lapok a Bismarek herezeg betegségéről szóló hírekkel foglalkozva, azt fejtegették, miként alakulna a hatalmak csoportosulása, ha a vaskanczellár szelleme nem világítaná be többé a politikai pályát; fejtegetéseik során azon következtetéshez jutnak, hogy peszimiz-tikus volna csekélyre becslni a Bismarek herezeg által teremtett tények önkéntes hatását, vagy számításán kívül hagyni az európai viszonyokban domináló érdekközösséget és érdek-ellentétet A hármasszövetség képesai meg nem lazulhatnak, s el nem veszítheti jellegét még akkor sem, ha nélkülöznie kellene is rövidebb vagy hosszabb időre a német birodalom kanczellárjának személyes munkásságát.

FRISSITŐ.

Jó tancs.

Főtisztelendő uram, tegnap éjjel tizenegy óra táján, mikor hazafelé ballagtam, rám támadt Lörge Gyuri meg Gyura Danó és véresre vertek. Be akarnám pörölni, hát elgyöttem a főtisztelendő úr tanácsát meghallgatni.

— Sohse pöröljön kend! Járjon haza tíz órákor, nem verik el tizenegykor.

Nem lesz-e későn?

Megparancsolá az úrnő szobaleányának, hogy korán reggel ki akar menni a zöldbe.

— Nem lesz-e későn, ha akkor költöm fel a tekintetes asszonyt, mikor a tekintetes úr haza szokott jönni? kérdi a szobaleány.

A törvényszék előtt.

Ha neje hibás is, ez még nem ok arra, hogy megverje. Büntetni csak a bíróságnak van joga.

— Ugy? Nem bánom! verje hát a bíró úr!

Kölcsönös kérdés.

A. Képzeld csak, barátom, mily vakmerő lépésre szántam ma magamat!

B. Nos?

A. Megkértem N. bárónó kezét.

B. Gratulálok!

A. Igen ám, de ő meg arra kért, hogy többé ne látogassam meg.

Finom különbség.

Sámuel és Móricz testvérek. Az első szigorú orthodox, a másik addig házalt, sipolt, míg meggazdagodván, neologgá lett: nemessége épen most jelent meg a hivatalos lapban. Egyszer Sámuel megfélekedzik a Talmudról és spékelt nyulat ebédel.

— Samukám, Samukám, kiáltja gúnyosan Móricz, a neolog nemes, nem tudod, hogy a nyúl tiltott eledel?

— De a nyólbőr ugy-e nem? mondta Sámuel és tovább ebédel.

Laktanya szemlélés.

Tábornok: Jó-e az élet?

Közlegény: Igenis jó, tábornok úr.

Tábornok: És a húsból nem kap-e az egyik keveset, a másik sokat?

Közlegény: Nem, tábornok úr; mindnyájan keveset kapunk.

Hitelező a karzaton.

Nagyon rosszul ment a színészeknek dolga, úgy hogy B. színész úr nem bírta még a cipókontót sem kifizetni.

Egyszer a cipész úr ép akkor ment a színházba, midőn B. színész úr játszott és az előadott szindarabban nagy örökséghez jutott.

— No kisasszony most van pénze fizesse meg a cipő árát! kiáltotta le a karzatról.

Szaván fogta.

Egy csavargó köszönt be egy kereskedőhöz.

— Mit akar? rival rá keményen.

— Egy kis alamizsnáért jöttem.

— Nem adok. Dolgozzék.

— De hisz ígéretet tett.

— Én? Micsoda beszéd az?

— Mikor az őszön itt voltam és segélyt kértem, azt tetszett mondani: majd ha fagy. Eljöttem hát most.

Gyógyszertárban.

— Kérek egy hatosért szőlőzsirt.

— Ejnye hogy esőkolnám meg annak a piczi piros ajkát, a ki ezt használni fogja.

— Már pedig uram, ezt az ifiúrnak a vizslája fogja használni!

*

A „Veréb Jankó“-ból:

Jó kiáltás:

... Higgyék el kérem, eljön az idő, midőn a törvény az anyóst elválassza a kutyától.

*

Városiak falun.

— Papa, mik azok a hosszú, vékony fák?

— Nyárfák

— Mire valók?

— Hát levágják őket, aztán tölgyfa-butorokat csinálnak belőlök.

Szerkesztői üzenetek.

A tél. A vers nem lenne rossz — de tartalma, különösen „De kebelem, kintelt szívem“ kifakadás nincsen indokolva. Ez csak szerelmes ember szájáról és ajkáról jöhet, a mely eset Önnél úgy reméllem nem fog fenn.

Rupp Kornél. Nagyon kérjük, ha alkalomlag szerencsétlen b. látogatásával, hogy a beküldött kritikáról egyet-mást megbeszélhessünk. Hiszem, hogy helyben hagyja nézetem kifejtése után, hogy különben igen szépen megírt kritikáját nem közlöm.

Felkérjük tisztelettel a magyar egyház irodalmi iskolák elnökeit és tagjait, ha b. nyilatkozatukat, ha az kérésünket megtárgyaló is lenne, mielőbb beküldeni szíveskednének.

HIRDETÉSEK.

A „KORUNK“

szerkesztősége és
kiadóhivatala.

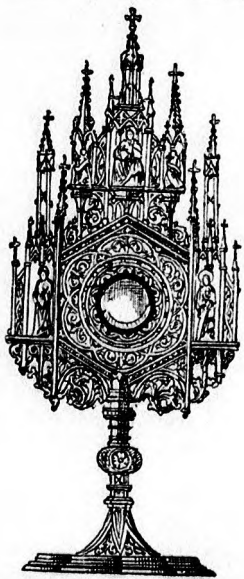
Budapest, VIII. Mária-utca 30.

HIRDETÉSEK

a legolcsóbb árban felvételnek.

Szerkesztő otthon található

1—2¹/₂ óra között.

Himzett miseruhák
és
egyházi szerek gyára

ZAMBACH ÉS MÜLLER

Ő Eminentija a Bibornok és Magyarország Herceg Primásának
szállítója

Bécs, Szent-István tér 5-ik szám.

Raktára: Linz, Herrenstrasse 16.

Árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

TEA-ESTELYEKRE

és sok fajta teasüteményekkel ellátott raktáromat.

CZINSZKY L.

Budapesten, bécsi-utca 3. szám a.